

Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΘΕΟΣ

ΘΕ1.1 Αποκάλυψη

Νοηματοδοτώντας (υλικό δραστηριοτήτων):

1. Ένας ορθόδοξος προσκυνητής στους Αγίους Τόπους γράφει:

«Ένωσα συγκινημένος, με έπιασαν τα κλάματα και ντράπηκα για όλα όσα έχω κάνει, αλλά και γι' αυτά που δεν έχω κάνει. Ταυτόχρονα γέμισα με αγάπη. Όλα όσα άκουγα από μικρό παιδί ήταν μπροστά μου. Περπατούσα στον δρόμο και ένιωθα τον Θεό. Μιλούσε ο Χριστός κατευθείαν στην καρδιά μου. ... Ο Χριστός είναι έρωτας και θέλει προσωπική σχέση. Δεν είναι κάτι απόμακρο και κάτι φανταστικό. Όποιος μπλέξει αληθινά με αυτό τον έρωτα έχει σωθεί!».

Πηγή: <https://neaproia.wordpress.com/2013/05/11/οι-έλληνες-διακονητές-των-αγίων-τόπων>. Προσπελάστηκε 10/9/2016.

* * *

2. Το Χατζ (προσκύνημα), ένα γεγονός καθοριστικής σημασίας για τους Μουσουλμάνους, του Rhondor Dowlat (δημοσιευμένο 16 Οκτωβρίου 2014)

«Η Ναφίσα Μοχάμεντ πιστεύει ότι το χατζ είχε τεράστια επίδραση στη ζωή της. Η Μοχάμεντ πήγε για προσκύνημα όχι μια φορά αλλά δύο – το 2010 και το 2012. Η (κυρία) Μοχάμεντ περιέγραψε την πρώτη της εμπειρία... “Η παραμονή μου στην πόλη της Μεντίνας, παραπάνω από μια εβδομάδα, ήταν το πιο όμορφο κομμάτι της εμπειρίας που είχα από το χατζ, διότι ήμουν τόσο κοντά στον τάφο του Προφήτη (ειρήνη σε Αυτόν). Είναι τόσο ευδιαστό και όμορφο μέρος. Η καρδιά μου ειρήνευε, επειδή βρισκόταν τόσο κοντά στον αγαπημένο μας Προφήτη (Εσα)”, είπε η Μοχάμεντ.

...“Δενόμαστε με πράγματα εφήμερα· είμαι πια περισσότερο ενήμερη για τον πραγματικό σκοπό της ζωής μας. Όταν φύγουμε από αυτόν τον κόσμο, μόνο οι πράξεις μας μας ακολουθούν. Έτσι αποστολή μου είναι να αγωνίζομαι να πράττω ό,τι καλό μπορώ σε αυτή τη ζωή”.... “Ζω μια φυσιολογική ζωή, αλλά έχω μεγαλύτερη επίγνωση του Θεού. Δεν είμαι καθόλου δογματική ή φανατική! Μετά το χατζ, η καρδιά και η ψυχή μου συγκινήθηκαν τόσο βαθιά, ώστε είμαι ικανή να εκφράσω αισθήματα αγάπης με μεγάλη ευκολία και άνεση”».

Πηγή: <http://www.guardian.co.tt/lifestyle/2014-10-15/hajj-life-changing-event-muslims> (μτφ. στα ελληνικά). Προσπελάστηκε 10/9/2016.

* * *

3. Ινδικό προσκύνημα από το Ουϊνδσορ στον Γάγγη

Ο Άσουϊν Μπαρντουάτζ, που μεγάλωσε μέσα σε μια μεικτή φυλετικά οικογένεια στη Βρετανία, πάντα ένιωθε σαν “αδέξιος παρείσακτος” στην Ινδία. Ένα ταξίδι εκεί, προκειμένου να σκορπίσει τις στάχτες του πατέρα του, άλλαξε τα πάντα.

Του Άσουϊν Μπαρντουάτζ, 17-4-2013

«Προσπαθώ να συγκεντρωθώ στη βαρύτητα της στιγμής και να επαναλάβω επακριβώς τις λέξεις του ιερέα στα σανσκριτικά, αλλά είναι δύσκολο να αγνοήσεις ένα τέτοιο υποβλητικό σκηνικό. Βρίσκομαι στο Χαριντβάρ, στη βόρεια Ινδία, καθισμένος σε μια μικρή μαρμάρινη αποβάθρα που προεξέχει προς τη μεριά του ορμητικού Γάγγη. Χιλιάδες Ινδοί πλατσουρίζουν στο ποτάμι, για να καθαριστούν από τις αμαρτίες τους, να εξαγνιστούν και για να διασκεδάσουν· τα μεγάφωνα ανακατεύουν ένα περίεργο μείγμα ηχογραφημένων προσευχών και προειδοποιήσεων ασφαλείας· η μυρωδιά του θυμιάματος, των μπαχαρικών και της καμένης ανθρώπινης σάρκας γεμίζει τα ρουθούνια μου, ενώ το ηλιοβασίλεμα παίρνει αυτή τη πλούσια διάχυτη, υγρή γυαλάδα, που μόνο στην υποήπειρο έχω δει.

Το χέρι της αδελφής μου με τραβά πίσω στην πραγματικότητα. Γυρνώ να την κοιτάξω και δάκρυα κυλάνε από το πρόσωπό της, και μαζί ρίχνουμε τις στάχτες του πατέρα μας στα στριφογυριστά νερά, ολοκληρώνοντας ένα ταξίδι που ξεκίνησε πριν από 6 χρόνια και από 6000 μίλια μακριά. Ο πατέρας μου πέθανε, μόλις τέλειωσα το Πανεπιστήμιο. Την ημέρα της καύσης, ο μεγαλύτερος θείος μου με βρήκε στο σπίτι μου στο Ουϊνδσορ και μου είπε ότι ήταν δική μου υποχρέωση να μεταφέρω τις στάχτες του πατέρα μου στην Ινδία και να επιτελέσω την τελετουργία γνωστή ως “Τάρπαν”: να βυθίσω τις στάχτες στον Γάγγη, υπό την καθοδήγηση ενός βραχμάνου, η ενός γκουρού. Σύμφωνα με τα ινδουιστικά πιστεύω, ο Γάγγης ενώνει τη γήινη με την πνευματική σφαίρα· σκορπίζοντας εκεί τις στάχτες του πατέρα μου θα επέτρεπα στην ψυχή του να ταξιδέψει στο υπερπέραν και να ξαναγεννηθεί.

Πάντα με γοήτευαν οι ιστορίες για το προσκύνημα, αυτές οι μεγάλες περιπλανήσεις, όπου ο ταξιδιώτης φτάνει στον προορισμό του και υφίσταται μια αποκάλυψη. Στα ινδικά είναι γνωστό ως “γιάτρα”, και, έχοντας κατά νου την υποχρέωσή μου, βάλθηκα να δημιουργήσω το δικό μου (ταξίδι). Χρειάστηκαν 6 χρόνια, από τα 22 μου που πέθανε ο πατέρας, για να μάθω αρκετά για την ινδική μου κληρονομιά ώστε, έτοιμος πια, να μπορέσω να ξεκινήσω αυτό το ταξίδι. Σε αυτή την τελετουργία υπήρχε κι ένα δεύτερο στοιχείο — σαν μια τελετή ενηλικίωσης, θα σηματοδοτούσε τη μετάβασή μου από την κατάσταση του αγοριού σε αυτή του ενήλικα άντρα για τους Ινδούς συγγενείς μου, και ήθελα να εξασφαλίσω με σιγουριά ότι ήμουν έτοιμος γι’ αυτό».

Πηγή: <http://www.telegraph.co.uk/travel/familyholidays/9998205/Indianpilgrimage-Windsor-to-the-Ganges.html> (μτφ. στα ελληνικά). Προσπελάστηκε 10/9/2016.

* * *

Αναλύοντας (υλικό δραστηριοτήτων):

Φανερώσεις του Θεού στην ιστορία της Εκκλησίας

«Αποκάλυψη του Θεού σημαίνει Θεοφάνειες στην κτίση και την ιστορία· συγχρόνως επισημαίνει την ριζική διαφορά μεταξύ δημιουργού και δημιουργήματος, όντος και μη όντος, ακτίστου και κτιστού... Έτσι ο Θεός μολονότι ακατάληπτος ως προς την ουσία του, γίνεται καταληπτός δυναμικά κατά τις ενέργειες. Και τούτο είναι έργο μόνο των θεοφανειών, οι οποίες με αυτό τον τρόπο γίνονται γέφυρες ή κρίκοι που συνδέουν τη θεότητα με την κτίση. Ιστορία, κτίση, σύμβολα και κάθε γνώση, αποτελούν τον μοναδικό δρόμο αυτής της αποκάλυψης.

Η ίδια η δημιουργία οφείλεται σε μια φανέρωση του Θεού, σε μια θεοφάνεια. Ολόκληρη η ιστορία της Π.Δ. γράφεται δια μέσου θεοφανειών. Κι αυτή η ιστορία είναι η απαρχή της ιστορίας της θείας οικονομίας. Δημιουργία, παράδεισος, πτώση, δραματικές συνέπειες, εκλογή περιούσιου λαού, μετακινήσεις, έξοδοι, πόλεμοι, προφήτες ιερείς βασιλιάδες, τα πάντα παρελαύνουν σε μια ιστορική πορεία, όπου φανερώνεται ο Ζωντανός και κοινωνικός Θεός. Ο πατριάρχης Αβραάμ φιλοξενεί την ίδια την Αγία Τριάδα· σ' ορισμένους αποκαλύπτεται με τη νεφέλη, τα όνειρα και τα οράματα, ενώ στο Μωυσή μιλάει «στόμα με στόμα», ...ο προφήτης Ηλίας τον είδε στη "λεπτή αύρα"... Είναι ο ίδιος Θεός που παρουσιάστηκε "αυτοπροσώπως" και έδωσε τον νόμο, μίλησε δια μέσου των προφητών και στην τελευταία φάση της περιόδου αυτής ενανθρώπησε (έγινε άνθρωπος) για όλους τους ανθρώπους. Σε κάθε φάση της πορείας, στην προϊστορία και την ιστορία, είναι ο ίδιος ο τριαδικός Θεός που κάνει την παρουσία του... Ο απρόσιτος Θεός γίνεται ιστορικά προσιτός».

Ματσούκα, Ν. (1985). *Δογματική και Συμβολική Θεολογία Β*. Θεσσαλονίκη: Πουρνάρας, σελ. 58-62.

* * *

Αποκάλυψη του Θεού

«Αυτή είναι λοιπόν η ουσία της αποκαλύψεως του Θεού... Όσο κι αν ο άνθρωπος προσπαθεί να ανέβει επάνω, όλες αυτές οι προσπάθειες της θρησκείας ή των υποκαταστάτων της, είναι ανίκανες να λυτρώσουν τον άνθρωπο, είναι ανίκανες

να μας δείξουν τι βρίσκεται στον υπέρκοσμο. Ο μόνος τρόπος είναι, ο Επάνω να ανοίξει μία καταπακτή, να ρίξει μια σκάλα, να έρθει κάτω ο ίδιος και να μας ανεβάσει επάνω. Αυτό έκανε ο Χριστός, αυτό είναι η εν Χριστώ αποκάλυψη, αυτή είναι η αποκάλυψη του Θεού. Ο Θεός κατέβηκε κάτω, γι' αυτό λέει ο Χριστός «εγώ ειμί η οδός» και «η θύρα», γι' αυτό και λέμε στην Παναγία: «Χαίρε κλίμαξ επουράνιε, δι' ης κατέβη ο Θεός, χαίρε γέφυρα μετάγουσα τους εκ γης προς ουρανόν». Ή, για να χρησιμοποιήσω μίαν άλλην εικόνα, περπατάμε στο σκοτάδι, και εκεί που δε βλέπουμε μπροστά μας τίποτα, ξαφνικά μια αστραπή μάς φωτίζει και βλέπουμε πού βαδίζουμε. Αυτή είναι η αποκάλυψη. Δεν ανακαλύψαμε μόνοι μας πού βαδίζουμε, αυτό είναι αποκάλυψη. Κάποιος μου αποκαλύπτει κάτι...

Γαλίτη, Γ. (2006), «Αποκάλυψη και Εκκλησία», Πύργος: Ι. Μητρόπολη Ηλείας, σελ. 24-39. Ανακτήθηκε από <http://www.pemptousia.gr/2013/06/theos-apokaliptomenos/> (10/9/2016).

* * *

Περιεχόμενο της θεϊκής αποκάλυψης

«...Δεν είναι λοιπόν το περιεχόμενο της αποκαλύψεως μία ιδέα και μία θεωρία, αλλά ένα πρόσωπο, το πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Πολλοί λένε, ο Χριστός ήταν ένας μεγάλος δάσκαλος, ηθικός αναμορφωτής, κοινωνικός εργάτης. Αν ήταν κάτι από αυτά, αλίμονό μας. Η σωτηρία μας θα ήταν αδύνατη. Θα μπορούσε κάποιος να πει, ο Κομφούκιος είπε πολύ ωραία πράγματα, και ότι ο Μωάμεθ δεν είπε άσχημα πράγματα. Και ο Μωϋσής στην Παλαιά Διαθήκη είπε ωραία πράγματα, κανείς δεν μπορεί να μας σώσει όμως, κανείς δεν είναι ο σωτήρας. Δεν σώζουν οι ηθικές διδασκαλίες, δεν σωζόμαστε αν γίνουμε καλοί άνθρωποι. Και ένας άθεος, βουδδιστής, ινδουϊστής, μπορεί να είναι καλός άνθρωπος. Σώζεται κανείς αν αφήσει το χέρι του να το πιάσει ο Χριστός, ο αποκαλυφθείς Θεός, και να τον οδηγήσει επάνω. Δεν αρκεί να πιστεύεις στον Θεό. Σε θεό πιστεύουν όλες οι θρησκείες. Πρέπει να πιστεύεις στον Χριστό. Το πρόσωπο του Ιησού Χριστού είναι ο Θεός που αποκαλύφθηκε: “Κύριε, δείξον ημίν τον πατέρα και αρκεί ημίν”, λέγει ο Φίλιππος (Ιω. 14, 8). Και απαντά ο Χριστός: “Τοσούτον χρόνον μεθ’ υμών ειμί, και ουκ έγνωκάς με, Φίλιππε; ο εωρακώς εμέ εώρακε τον πατέρα”: διότι στο πρόσωπό μου βλέπει κανείς τον Πατέρα. Γι' αυτό γράφει και ο Παύλος, ότι ο Χριστός είναι η “εικών του Θεού” (Β' Κορ. 4, 4) “του αοράτου” (Κολ. 1, 15).

Αυτό είναι λοιπόν το περιεχόμενο της αποκαλύψεως του Θεού. Εδώ μπορούμε να διακρίνουμε τρεις βαθμίδες αποκαλύψεως. Η πρώτη είναι όταν ο Θεός ανοίγει, εξέρχεται εαυτού, δημιουργεί τον κόσμο (“Εν αρχή εποίησεν ο Θεός τον ουρανόν και την γην”): στην δεύτερη έχουμε την πλήρωση της αποκαλύψεως (“Ο Λόγος σαρξ εγένετο”): και έχουμε και μίαν τρίτη αποκάλυψη, που είναι η

ολοκλήρωση, είναι η μέλλουσα κρίση. Εκεί θα αποκαλυφθεί πάλι ο Θεός, αλλά θα αποκαλυφθεί ως φως για τους αξίους και ως “πυρ καταναλίσκον” για τους αναξίους (“Αποκαλύπτεται οργή Θεού απ’ ουρανού επί πάσαν ασέβειαν και αδικίαν ανθρώπων” (Ρωμ. 1,18)».

Γαλίτη, Γ. (2006) «Αποκάλυψη και Εκκλησία», Πύργος: Ι. Μητρόπολη Ηλείας, σελ. 24-39. Ανακτήθηκε από <http://www.pemptousia.gr/2013/06/theos-apolakliptomenos/> (10/9/2016).

* * *

4. Η κλήση του Μωυσή

10 Μωυσής έβασκε τα πρόβατα του Ιοθόρ, του πεθερού του, ιερέα της Μαδιάμ. Κάποτε, οδηγώντας τα πρόβατα πέρα από την έρημο, έφτασε στο βουνό του Θεού, το Χωρήβ. Τότε του φανερώθηκε ο άγγελος του Κυρίου μέσα σε πύρινη φλόγα που έβγαινε από μια βάτο. Ο Μωυσής είδε πως ενώ η βάτος είχε πάρει φωτιά κι ήταν μέσα στις φλόγες, δεν καιγόταν να γίνει στάχτη. Ξέπτε, λοιπόν: «Ας πάω, να δω αυτό το παράδοξο θέαμα: γιατί δεν καίγεται η βάτος;». 4Όταν ο Κύριος είδε ότι ο Μωυσής πλησίαζε για να παρατηρήσει, του φώναξε μέσα από τη βάτο: «Μωυσή, Μωυσή». Αυτός απάντησε: «Ορίστε».

5«Μην πλησιάζεις εδώ», είπε ο Κύριος. «Βγάλε τα σανδάλια σου από τα πόδια σου, γιατί ο τόπος όπου στέκεσαι είναι τόπος άγιος. 6Εγώ», του λέει, «είμαι ο Θεός των προγόνων σου, ο Θεός του Αβραάμ, ο Θεός του Ισαάκ και ο Θεός του Ιακώβ». Τότε ο Μωυσής σκέπασε το πρόσωπό του, γιατί φοβόταν να κοιτάξει τον Θεό.

7Ο Κύριος συνέχισε: «Είδα τη δυστυχία του λαού μου στην Αίγυπτο, και άκουσα την κραυγή τους εξαιτίας των καταπιεστών τους. Ξέρω τα βάσανά τους. 8Γι' αυτό κατέβηκα να τους γλιτώσω από τους Αιγύπτιους και να τους φέρω από αυτή τη χώρα, σε μια χώρα μεγάλη και εύφορη, στη χώρα όπου ρέει γάλα και μέλι, εκεί που τώρα κατοικούν οι Χαναναίοι, οι Χετταίοι, οι Αμορραίοι, οι Φερεζαίοι, οι Ευαίοι και οι Ιεβουσαίοι. 9Και τώρα που η κραυγή των Ισραηλιτών έφτασε ως εμένα, και είδα πώς τους καταπιέζουν οι Αιγύπτιοι, 10τώρα εγώ σε στέλνω στον Φαραώ, να βγάλεις τον λαό μου, τους Ισραηλίτες, από την Αίγυπτο».

11Ο Μωυσής είπε στον Θεό: «Ποιος είμαι εγώ, για να πάω στον Φαραώ και να βγάλω τους Ισραηλίτες από την Αίγυπτο;».

12«Εγώ θα είμαι μαζί σου», του απάντησε ο Θεός. «Και να ποιο θα είναι το σημείο ότι εγώ σε έστειλα: Όταν θα βγάλεις τον λαό από την Αίγυπτο, θα λατρεύσετε τον Θεό σ' αυτό εδώ το βουνό».

13Αλλά ο Μωυσής είπε πάλι: «Καλά, εγώ θα πάω στους Ισραηλίτες και θα τους πω, “ο Θεός των προγόνων σας με έστειλε σ' εσάς”. Αυτοί όμως θα με ρωτήσουν “ποιο είναι το όνομά του;” Τι θα τους πω;».

14 Τότε ο Θεός απάντησε στον Μωυσή: «Εγώ είμαι εκείνος που είμαι («Εγώ είμι ό Ών»). Έτσι», του λέει, «θα μιλήσεις στους Ισραηλίτες: “Εκείνος που είναι μ’ έστειλε σ’ εσάς”».

Έξοδος, κεφ. 3, 1-13.

* * *

5. Καινή Διαθήκη, Η Μεταμόρφωση του Χριστού

Μτ 17,1:	1 Ύστερα από έξι μέρες, παίρνει ο Ιησούς μαζί του τον Πέτρο, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, τον αδερφό του, και τους ανεβάζει σε ένα ψηλό βουνό.
Λκ 9, 29-31:	29 Την ώρα που προσευχόταν, η όψη του προσώπου του έγινε διαφορετική και τα ρούχα του άσπρα κι αστραφτερά. 30 Ξαφνικά δύο άντρες άρχισαν να μιλούν μαζί του: ήταν ο Μωυσής και ο Ηλίας 31 οι οποίοι παρουσιάστηκαν με λαμπρότητα και μιλούσαν για τον θάνατό του στην Ιερουσαλήμ, με τον οποίο θα εκπλήρωνε την αποστολή του.
Μτ 17, 4-9:	4 Και είπε ο Πέτρος στον Ιησού: «Κύριε, είναι ωραία να μείνουμε εδώ! Αν θέλεις, να κάνουμε εδώ τρεις σκηνές: μια για σένα, μια για τον Μωυσή και μια για τον Ηλία». 5 Ενώ μιλούσε ακόμα, ένα φωτεινό σύννεφο τους σκέπασε, και μέσα από το σύννεφο ακούστηκε μια φωνή που έλεγε: «Αυτός είναι ο αγαπημένος μου Υιός, αυτός είναι ο εκλεκτός μου αυτόν να ακούτε». 6 Όταν το άκουσαν οι μαθητές, έπεσαν με το πρόσωπο στη γη και φοβήθηκαν πολύ. 7 Τους πλησίασε τότε ο Ιησούς, τους άγγιξε και τους είπε: «Σηκωθείτε και μη φοβάστε». 8 Σήκωσαν τότε τα μάτια τους και δεν είδαν κανέναν άλλον, παρά τον ίδιο τον Ιησού μόνον του. 9 Ενώ κατέβαιναν από το βουνό, τους πρόσταξε: «Μην πείτε σε κανέναν αυτό που είδατε, ώσπου να αναστηθώ από τους νεκρούς».

* * *

6. Ισλάμ: Το νόημα της αποκάλυψης

«Η πίστη στη θεία αποκάλυψη και την προφητεία αποτελεί το θεμέλιο της ισλαμικής θρησκείας. ... Δεδομένου ότι ο Θεός είναι τελείως απρόσιτος, ομιλεί στην ανθρωπότητα μέσω των προφητών και αποστόλων του.

Η αποκάλυψη του Κορανίου περιέχει, κατά τη μουσουλμανική πίστη, το πλήρωμα της ανόθευτης θείας αποκάλυψης και έχει οικουμενικό χαρακτήρα. Προορίζεται για όλους τους λαούς της γης και "κυρώνει" όλες τις προηγούμενες αποκαλύψεις. Η αποκάλυψη αυτή καθορίζει τις σχέσεις του ανθρώπου προς τον Θεό και τους συνανθρώπους του και μπορεί να οδηγήσει όλη την ανθρωπότητα στην αλήθεια του ενός Θεού. Όλες οι ελπίδες των μουσουλμάνων στρέφονται γύρω από την αλήθεια της αποκάλυψής τους.

Η υπερβατική γνώση του Θεού δίνεται μέσω της αποκάλυψης και δεν είναι περιεχόμενο του ανθρώπινου λόγου. Υπάρχει διαφορά μεταξύ της γνώσης, η οποία προέρχεται από τον ανθρώπινο λόγο, και της άμεσης, εξ αποκαλύψεως, γνώσης του προφήτη. Παρά ταύτα ο μουσουλμανισμός δεν διακρίνει κατηγορηματικά μεταξύ ανθρώπινου λόγου και γνώσης εξ αποκαλύψεως. Ο Μωάμεθ στο Κοράνιο εξάγει τον ρόλο της ανθρώπινης γνώσης, την οποία θεωρεί ως θεμελιώδη κινητήρια δύναμη του θρησκευτικού και μαζί του συνολικού ανθρώπινου βίου.

... Έτσι, ο μουσουλμανισμός δεν θεωρεί εκ των προτέρων ανίκανο τον ανθρώπινο νου να κατανοήσει το απόλυτο. Δέχεται βεβαίως ότι ο Θεός ως προς την εσωτερική του ζωή, δηλαδή ως προς την ουσία του, είναι απρόσιτος και ακατάληπτος, αλλά ο απρόσιτος Θεός αποκαλύπτεται στον κόσμο, πρώτο, μέσω των θείων ενεργειών, πράξεων και ονομάτων του (φυσική αποκάλυψη), και, δεύτερο και κύριο, μέσω του άμεσου λόγου του, τον οποίο μεταβιβάζει στην ανθρωπότητα διά των προφητών και αποστόλων του (θεία αποκάλυψη). Έτσι, το Ισλάμ διδάσκει ότι ο άνθρωπος γνωρίζει περί Θεού ό,τι ο ίδιος ο Θεός του αποκαλύπτει για τον εαυτό του.

... Ο νους (του ανθρώπου), για να σχηματίσει την έννοια περί Θεού, χρειάζεται απαραίτητα τη βοήθεια της θείας αποκάλυψης. ... Η θεία αποκάλυψη όμως δεν είναι συμπλήρωση της ανθρώπινης γνώσης, ούτε νέο είδος γνώσης. Είναι μία πράξη του Θεού, η οποία έρχεται να υπενθυμίσει στον άνθρωπο την αρχική του θρησκεία, την αρχέγονη "διαθήκη" και "αποκάλυψη". Έρχεται να του υπενθυμίσει τη "φυσική θρησκεία" του "ισλάμ", δηλαδή τη θρησκεία της υποταγής και αφοσίωσης του ανθρώπου στον ένα και μόνο Θεό, για την οποία ο Θεός έπλασε και προόρισε τον άνθρωπο. Επομένως, η αποκάλυψη απευθύνεται προς τη λήθη του ανθρώπου· είναι ανάμνηση της αλήθειας του Θεού.

... Ο Θεός εκλέγει αίφνης ένα προφήτη και του δίδει την εντολή να κηρύξει στο λαό του και τη χώρα του την αλήθεια και τον νόμο του. Ο προφήτης είναι ο πρώτος ο οποίος αφυπνίζεται δια της αποκάλυψης από τον ύπνο και τη λήθη και αποστέλλεται στη συνέχεια να αφυπνίσει τον λαό του και να του υπενθυμίσει το

αιώνιο συμβόλαιο, το οποίο ο Κύριος συνήψε με τους ανθρώπους και το οποίο τους υποχρεώνει να πιστεύουν απόλυτα στον ένα και μόνο Θεό».

Ζιάκας, Γρ. (1988). *Ιστορία των θρησκειμάτων. Β'. Το Ισλάμ*. Θεσσαλονίκη: Π. Πουρναράς, σελ. 298 κ. εξ. (απόδοση στη δημοτική).

* * *

7. Το Κοράνιο ως Αποκάλυψη του Θεού

«Όπως για όλες τις μονοθεϊστικές θρησκείες έτσι και για το Ισλάμ η αποκάλυψη είναι το αποφασιστικό συμβάν στην ιστορία των ανθρώπων. Ο Θεός δίνει στους ανθρώπους τον λόγο του για να τον γνωρίσουν. Οι μουσουλμάνοι πιστεύουν ότι πριν από τον Μωάμεθ ο Θεός απεκάλυψε και σ' άλλους προφήτες τον λόγο του, όπως στον Αβραάμ, τον Μωυσή και τον Χριστό, αλλά οι άνθρωποι τον ενόθευσαν. Γι' αυτό ήταν απολύτως αναγκαίο ο Θεός να αποκαλύψει μέσω του προφήτη Μωάμεθ την τελευταία και έγκυρη πια στην ιστορία του κόσμου αποκάλυψη του Κορανίου...».

Ζιάκας, Γρ. (2003). *Ισλάμ. Θρησκεία και Πολιτεία*. Θεσσαλονίκη: Κορηλία Σφακιανάκη, σελ. 3.

* * *

Εφαρμόζοντας (υλικό δραστηριοτήτων):

Η παρουσία του Θεού ως προσωπικό γεγονός

«Δεν μπορούσα να δεχτώ μια άσκοπη ευτυχία... Άρχισα να ψάχνω για κάποιο άλλο νόημα ζωής, πέρα από εκείνο που μπορούσα να βρω μέσα στις σκοπιμότητες... Άρχισα να διαβάζω το Ευαγγέλιο του Μάρκου. Ενώ διάβαζα τα πρώτα κεφάλαια, ξαφνικά, συνειδητοποίησα ότι, στην άλλη άκρη του γραφείου μου, υπήρχε κάποιος. Η βεβαιότητα ότι αυτός ο "Κάποιος" ήταν ο Χριστός που στεκόταν εκεί παράμερα, ήταν τόσο έντονη ώστε ποτέ έως τώρα δεν με έχει εγκαταλείψει.

Το γεγονός αυτό υπήρξε πραγματικά η αποφασιστική μου καμπή. Αφού ο Χριστός ήταν ζωντανός και εγώ είχα ζήσει την Παρουσία του, μπορούσα να πω με βεβαιότητα ότι αυτά που το Ευαγγέλιο έλεγε για τη Σταύρωση του Προφήτη της Γαλιλαίας, ήταν αλήθεια και ότι ο εκατόνταρχος είχε δίκιο όταν είπε: "Αληθώς Υιός Θεού εστί". ... Το απίστευτο γεγονός της Ανάστασης ήταν για μένα πιο βέβαιο από κάθε άλλο γεγονός της ιστορίας. Γιατί την ιστορία πρέπει να την πιστέψω, την

Ανάσταση την έμαθα από προσωπικό γεγονός. Η αλήθεια του Ευαγγελίου, για μένα, άρχισε με ένα γεγονός που παραμέρισε όλα τα προβλήματα απιστίας, ακριβώς γιατί ήταν μια άμεση και προσωπική εμπειρία.

Αυτό ακριβώς σημαίνει για μένα πίστη. Από τη μια, δηλαδή, να μην αμφιβάλει κανείς έτσι που να έχει μέσα του σύγχυση και περιπλοκές, από την άλλη όμως να διερωτάται με σκοπό να ανακαλύψει το πραγματικό νόημα της ζωής. Να έχεις, δηλαδή, αυτό το είδος της αμφιβολίας που σε κάνει να θέλεις να ρωτάς, να ανακαλύπτεις όλο και περισσότερο, να θέλεις διαρκώς να ερευνάς».

Bloom, A. (2009). Μάθε να προσεύχεσαι. Μτφρ. Ε. Γκανούρη. Αθήνα: Η Έλαφος, σελ. 13-15.

* * *